

Motion till riksdagen 2009/10:N390

av **Per Bolund m.fl. (mp)**

Tillståndsplikt för provborrning efter uran och prospektering i områden med höga naturvärden

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att provborrning efter uran bör vara tillståndspliktig enligt miljöbalken.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att minerallagen bör kompletteras med en skyldighet att ta hänsyn till naturvärden vid beviljande av undersökningstillstånd.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det bör utredas om skyldighet att ta hänsyn till naturvärden vid beviljande av undersökningstillstånd regleras bäst i mineralagen eller miljöbalken.

Provbörning efter uran

Beslut om tillstånd för att prospektera efter uran och andra mineraler beviljas av bergmästaren efter prövning enligt minerallagen. Minerallagen är en exploateringslag som inte tar miljöhänsyn. Länsstyrelsens, kommunens och allmänhetens möjlighet att påverka utformningen av prospekteringsbolagets arbetsplaner har visat sig otillräcklig.

Provbörning efter uran kan få sådana konsekvenser för miljön, kommunen och allmänheten att den bör vara föremål för prövning enligt miljöbalken. Miljöpartiet de gröna anser därför att provbörning efter uran bör vara tillståndspliktig enligt miljöbalken. Detta bör riksdagen tillkännage regeringen som sin mening.

Fel! Okänt namn på

Prospektering i områden med höga naturvärden

Ett uppmärksammat mål angående prospektering efter guld och koppar i ett naturreservat i Sorsele kommun tyder på att det finns andra luckor i våra lagar som reglerar mineralprospektering och miljön. Det finns flera liknande fall, t.ex. beslutet att bevilja undersökningstillstånd för uran i Skövde eller efter metaller i världsarvsområdet Laponia.

Företag har beviljats tillstånd att prospektera efter mineraler i områden där det är uppenbart olämpligt att den tänkta bearbetningen ska kunna komma till stånd. Uttalanden från myndigheter i samband med ärendehantering har inte räckt för att signalera till företagen att prospekteringen ur deras synpunkt är utsiktslös. Företag – särskilt utländska företag – kan förledas att tro att om de har beviljats ett prospekteringstillstånd så kommer de också att beviljas ett tillstånd att bearbeta mineralfynden, om de är tillräckligt attraktiva och lönsamma.

Detta skapar naturligtvis också en oro bland dem som värnar om t.ex. naturreservat. Det lägger också en död hand över eventuella försök att utveckla besöksnäringen eller annan näringsverksamhet i området. Myndigheternas och politikernas försök att lugna opinionen väcker misstro.

Företagen tror och satsar miljoner på att de kommer att få starta sina gruvor. Andra befarar att de kan få rätt. Situationen är djupt otillfredsställande.

Det är inte en bra näringspolitik att förleda företag att investera i utsiktslösa projekt, även om det är utländska företag. Det är inte bra ur demokratisynpunkt att vilseleda eller i onödan oroa medborgare över vad framtiden kommer att innebära för deras ort. Miljöpartiet anser att den nuvarande situationen är ohållbar. Det behövs en ”lex Sorsele” eller ”lex Skövde” eller ”lex Laponia”.

En lösning är att komplettera minerallagen. Minerallagen bör i så fall kompletteras med en skyldighet för bergmästaren att neka undersökningstillstånd om det är uppenbart orimligt att den tänkta bearbetningen kan komma till stånd. Det är naturligt att Bergmästaren samråder med miljövärdande myndigheter när det gäller områden med höga naturvärden. bergmästarens bedömning bör dock inte vara vägledande för den eventuella framtida miljöprövningen av utvinningsverksamhet.

Ett annat alternativ är att göra mineralundersökning i områden med höga naturvärden tillståndspliktig enligt miljöbalken. Prövningsmyndigheten bör vid prövningen beakta om det är sannolikt att den tänkta bearbetningen ska kunna komma till stånd.

Miljöpartiet anser att minerallagen omgående bör kompletteras med en skyldighet vid prövning av undersökningstillstånd att ta hänsyn till om det är uppenbart orimligt att den avsedda bearbetningen kan komma till stånd. Regeringen bör vidare utreda om det är bättre att frågan på sikt regleras enligt miljöbalken eller minerallagen.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 5 oktober 2009

Per Bolund (mp)

Karin Svensson Smith (mp)

Tina Ehn (mp)

Mats Pertoft (mp)

Peter Rådberg (mp)

Helena Leander (mp)

Lage Rahm (mp)

Thomas Nihlén (mp)

Ulf Holm (mp)